

РЕВМАТОЛОГИЯ

Год. VI
2/1998

ОБЗОРИ

- Магнитна резонансна томография в оценката на ставните заболявания
- Основни лимфоцитни маркери в периферна кръв и ставна течност на болни от ревматоиден артрит
- Неинвазивни биоинженерни изследвания на кожата при склеродермия

ОРИГИНАЛНИ СТАТИИ

- Еволюция на псориатичния артрит
- Клинични варианти на дерматомиозита
- Теносонография при серонегативни спондилоартропатии
- Резултати от клинично приложение на Tilcotil
- Салазопирин - алтернатива в базисната терапия на ювенилния хроничен артрит
- Vasotrain и синглом на Raynaud

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЗОРИ

<i>Р. Стоилов и А. Тончева.</i> Магнитна резонансна томография в оценката на възпалителните и дегенеративните ставни заболявания	3
<i>В. Паскалева-Пейчева.</i> Роля на лабораторията в ревматологията	6
<i>Зл. Коларов и Д. Попова.</i> Основни лимфоцитни маркери в периферната кръв и ставната течност на болни от ревматоиден артрит	9
<i>Хр. Добрев.</i> Стойност на неинвазивните биоинженерни изследвания на кожата при болни със склеродермия	15

ОРИГИНАЛНИ СТАТИИ

<i>Д. Димитрова и Т. Андреев.</i> Еволюция на псориаичния артрит	18
<i>Л. Дурмишев.</i> Клинични варианти на дерматомиозита (анализ на 52 болни)	20
<i>А. Тончева, А. Михова и Ц. Цанков.</i> Двустранна тубоовариална актиномикоза и ревматоиден артрит	27
<i>Н. Стайкова, Д. Троев, Ст. Алиманска, М. Панчовска, Вл. Данев, Р. Димитрова и А. Павлова.</i> Ревматоиден артрит и дисфункция на щитовидната жлеза	31
<i>Зл. Коларов, М. Балева, Й. Шейтанов и М. Янчева.</i> Антикардиолипнови антитела от клас IgG при ревматоиден артрит и активирана остеоартроза	33
<i>Зл. Коларов, М. Балева, А. Тончева и М. Янчева.</i> Циркулиращи имунни комплекси при ревматоиден артрит и активирана остеоартроза	36
<i>М. Даскалова, Зл. Коларов, К. Яблански, Д. Господинов и Ст. Байданов.</i> Повишени серумни нива на еластинови пептиди при пациенти със системна склероза	39
<i>Хр. Харджикостова, Г. Кирова, Р. Рашков, О. Георгиев, П. Шошков, Д. Янева и П. Триндев.</i> Съпоставка на възможностите на ^{99m} Tc-DTPA-аерозол-клирънса и HRCT при диагностиката на белодробните изменения при системен lupus erythematosus	43
<i>А. Баталов, А. Атанасов и Д. Пенев.</i> Теносонография при пациенти със серонегативни спондилоартропатии	49
<i>Б. Върбанова, Е. Джанков и Е. Магунска.</i> Салазопирин – алтернатива в базисната терапия на ювенилния хроничен артрит	51
<i>Й. Шейтанов, П. Бекярова, С. Моноу, Зл. Коларов, Д. Димитрова, Р. Стоилов, В. Паскалева-Пейчева, Л. Маринчев, Ц. Петранова, Р. Рашков и М. Лесева.</i> Резултати от клиничното приложение на Tenoxicam (Tilcotil) при болни с активен ревматоиден артрит	55
<i>Р. Стоилов, Й. Шейтанов, Зл. Коларов, Ц. Петранова, Н. Чернев и Ж. Каличин.</i> Лечение на постменопаузната остеоопороза с Ostram	58
<i>Я. Дафинова и М. Лозанова.</i> Сравнителни проучвания на терапевтичната ефективност на Fastum gel при болни с остеоартроза на коленните стави	61
<i>В. Паскалева-Пейчева, Р. Мицева, Тр. Троев и Д. Данчев.</i> Vasotrain и синдром на Raynaud	64

CONTENTS

SURVEYS

<i>R. Stoilov and A. Toncheva.</i> The role of magnetic resonance tomography in the evaluation of inflammatory and degenerative joint diseases	3
<i>V. Paskaleva-Peitchcheva.</i> The role of laboratory in rheumatology	6
<i>Zl. Kolarov and D. Popova.</i> Basic lymphocytic markers in the peripheral blood and synovial fluid in patients with rheumatoid arthritis	9
<i>Hr. Dobrev.</i> Value of the uninvaseive biomedical engineering skin tests in patients with scleroderma	15

ORIGINAL ARTICLES

<i>D. Dimitrova and T. Andreev.</i> Evolution of psoriatic arthritis	18
<i>L. Dourmishev.</i> Clinical variants of dermatomyositis (analysis on 52 patients)	20
<i>A. Toncheva, A. Mihova and Tz. Tzankov.</i> Bilateral tubo-ovarian actinomycosis and rheumatoid arthritis	27
<i>N. Staikova, D. Troev, St. Alimanska, M. Panchovska, V. Danev, R. Dimitrova and A. Pavlova.</i> Rheumatoid arthritis and thyroid dysfunction	31
<i>Zl. Kolarov, M. Baleva, Y. Sheitanov and M. Yancheva.</i> Anticardiolipin antibodies in rheumatoid arthritis and active osteoarthritis	33
<i>Zl. Kolarov, M. Baleva, A. Toncheva and M. Yancheva.</i> Circulating immune complexes in rheumatoid arthritis and active osteoarthritis	36
<i>M. Daskalova, Zl. Kolarov, K. Yablanski, D. Gospodinov and St. Baydanov.</i> Increased levels of elastin peptides in the serum of patients with systemic sclerosis	39
<i>Hr. Hadjikostova, G. Kirova, R. Rashkov, O. Georgiev, P. Shoshkov, D. Yaneva and P. Trindev.</i> Comparison between the potentialities of ^{99m} Tc-DTPA aerosol clearance and HRCT for the diagnosis of pulmonary alterations in systemic lupus erythematosus	43
<i>A. Batalov, A. Atanasov and D. Penev.</i> Tenosonography in patients with seronegative spondylarthropathies	49
<i>B. Vurbanova, E. Djankov and E. Magunska.</i> Salazopyrin - alternative in basic therapy of juvenile chronic arthritis	51
<i>Y. Sheitanov, P. Bekyarova, S. Monov, Zl. Kolarov, D. Dimitrova, R. Stoilov, V. Paskaleva-Peitchcheva, L. Marintchev, Ts. Petranova, R. Rashkov and M. Leseva.</i> Results of the clinical application of Tenoxicam (Tilcotil) to patients with active rheumatoid arthritis	55
<i>R. Stoilov, Y. Sheitanov, Zl. Kolarov, Ts. Petranova, N. Tchernev and J. Kalitchin.</i> Treatment of postmenopausal osteoporosis with Ostram	58
<i>Y. Dafinova and M. Losanova.</i> Comparative study on the therapeutic effectiveness of Fastum gel in patients with osteoarthritis of the knee joints	61
<i>V. Paskaleva-Peitchcheva, R. Mitseva, Tr. Troev and D. Dantchev.</i> Vasotrain and Raynaud's syndrome	64

ИЗВОДИ

1. Възпалителната ставна реакция е свързана с повишено образуване на ЦИК в С и СТ на болните от РА и ОА, което е по-изразено при РА.
2. ЦИК предопределят активността и морфологичните (ерозивните) промени при РА.
3. ЦИК са неспецифични патогенни агенти и имунологични показатели на автоимунната възпалителна реакция при РА.
4. ЦИК и HLA-DR4 оказват независимо един от друг своите патогенни въздействия при РА.

Проучването е финансирано от Национален фонд "Научни изследвания" към МОНТ.

Библиография

1. Балева, М. Показатели на хуморалния имунитет при системния лупус еритематозен – съвременни методи за определяне и анализ на диагностичната им стойност. (Докт. дис.). С., 1994.
2. Коларов, Зл. Съвременни аспекти в патогенезата на ревматоидния артрит. С., УИ "Св. Кл. Охридски", 1997.
3. Шейтанов, Й. Клинико-имунологични и терапевтични проучвания при ревматоидния артрит. (Докт. дис.). Плевен, 1985.
4. Шейтанов, Й. Ревматоиден артрит. С., Мед. и физк., 1989, 40-42.

5. Шейтанов, Й. Остеоартроза. С., ЦИМ, 1996, 19.
6. Altman, R. et al. Development of criteria for the classification and reporting of osteoarthritis: classification of osteoarthritis of the knee. – *Arthritis Rheum.*, 29, 1986, 1039-1049.
7. Arnett, F. C. et al. The American Rheumatoid Association 1987 revised criteria for the classification of rheumatoid arthritis. – *Arthritis Rheum.*, 31, 1988, 315-324.
8. Barnett, E. V. Clinical immune complexes: their biological and clinical significans. – *J. Allergy Clin. Immunol.*, 78, 1986, № 6, 1089-1096.
9. Hochberg, M. C. et al. The American College of Rheumatology 1991 revised criteria for the classification of global functional status in rheumatoid arthritis. – *Arthritis Rheum.*, 35, 1992, 498-502.
10. Kossin, F. et al. Immunoglobulin and complement deposits in blood vessels in rheumatoid arthritis. – *Clin. Research*, 26, 1978, 381.

✉ Адрес за кореспонденция:

д-р Златимир Коларов
Клиника по ревматология
Медицински университет
ул. "Урвич" 13
1612 София

☎ 58-10-22, 58-10-23

➤ Постъпила за печат на 20 ноември 1997 г.

ПОВИШЕНИ СЕРУМНИ НИВА НА ЕЛАСТИНОВИ ПЕПТИДИ ПРИ ПАЦИЕНТИ СЪС СИСТЕМНА СКЛЕРОЗА

М. Даскалова¹, Зл. Коларов², К. Яблански³, Д. Господинов⁴ и Ст. Байданов¹

¹Катедра по биология, ВМИ – Плевен

²Клиника по ревматология, МУ – София

³Клиника по ревматология, ВМИ – Плевен

⁴Клиника по дерматология и венерология, ВМИ – Плевен

Резюме. Цел на проучването е да се оцени еластиновият turnover чрез промените в нивата на циркулиращите еластинови пептиди (ЦЕП) в серума на пациенти със системна склероза (СС). Изследвахме с ELISA серум на 26 пациенти със СС на възраст 20-65 год. и продължителност на заболяването 2-23 год. по време на екзацербация и в хронична фаза. Серумите, получени от 24 здрави лица, групирани по възраст, се използваха като контроли. При пациентите с изразена ангиосклероза и бърза еволюция на заболяването бе установено статистически значимо повишаване ($p < 0.001$) в нивата на ЦЕП спрямо контролите по време на екзацербация. В хроничната фаза техните нива показаха тенденция за понижаване. Двама от пациентите с най-високи нива на ЦЕП (четири пъти по-високи от средното за групата и шест пъти по-високи в сравнение с контролите) показаха бърза еволюция на болестта и засягане на много вътрешни органи 12 месеца след първото изследване. Това предполага, че повишените нива на ЦЕП биха могли да се използват като прогностичен маркер за еволюцията на заболяването.

M. Daskalova, Zl. Kolarov, K. Yablanski, D. Gospodinov and St. Baydanov. INCREASED LEVELS OF ELASTIN PEPTIDES IN THE SERUM OF PATIENTS WITH SYSTEMIC SCLEROSIS

Summary. The aim of this study was to investigate elastin turnover activity by quantification of circulating elastin-derived peptides (CEDP) in the sera of patients suffering from systemic sclerosis (SS). Using the ELISA method we tested the sera of 26 SS patients aged between 20-65 years and with disease duration from 2 to 23 years during the exacerbation and chronic phase. The sera of 24 healthy matched subjects served as controls. SS patients with severe angiostclerosis and rapidly progressing disease had significantly higher levels of CEDP during exacerbation compared to the control group ($p < 0.001$). In the chronic phase CEDP levels showed a trend towards decreasing. In two patients with highest CEDP levels (4 times more compared to the rest of the groups and 6 times more than the controls) a progressing disease and involvement of several internal organs in various degree was observed 12 months after the first assay. It is proposed that elevated CEDP levels may be used as a marker of the disease duration and have certain prognostic potential for SS patients.

Key words: scleroderma, systemic/diagnosis, cytology